

ΝΤΕΦΙ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΓΙΑ ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

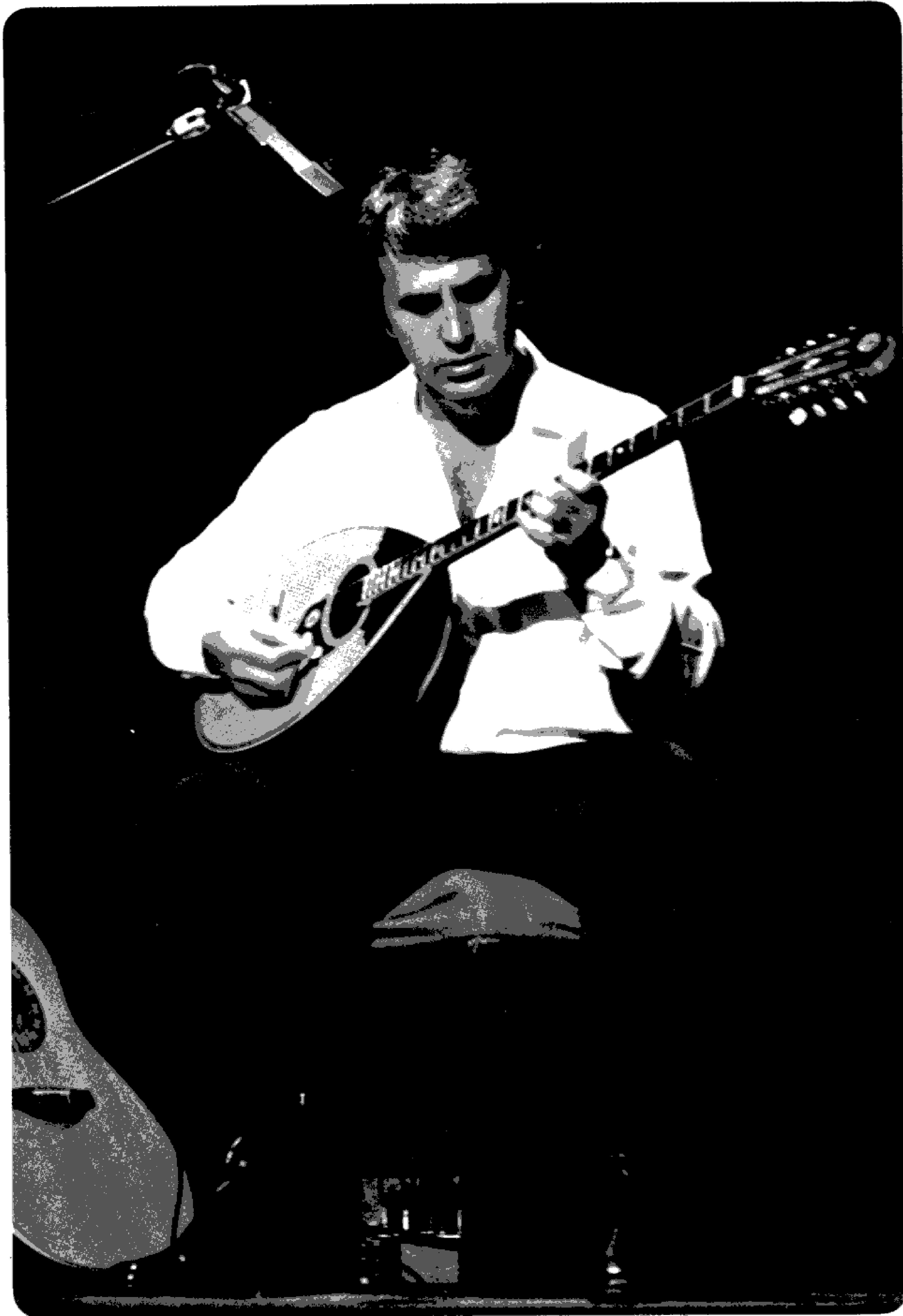
- ΛΑΪΚΑ ΚΕΝΤΡΑ
- Η ΜΟΥΣΙΚΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
- Ο ΚΑΖΑΝΤΖΙΔΗΣ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΑΛΛΟΣ
- ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΛΟΓΟΚΡΙΣΙΑΣ
- Η ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΜΟΥΣΙΚΗ ΣΗΜΕΡΑ

- Ο ΠΑΡΑΜΕΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΡΟΚ ΣΤΗΝ ΑΜΕΡΙΚΗ
- Ο ΕΥΡΩΕΛΑΦΡΟΣ ΑΝΕΜΟΣ ΣΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ
- ΤΖΑΚ ΚΕΡΟΥΑΚ
- ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΔΙΣΚΟΓΡΑΦΙΑ
- ΜΠΟΥΖΟΥΚΙ ή ΤΕΤΡΑΦΩΝΟ;

ΑΚΗ ΠΑΝΟΥ

ΘΕΛΩ ΝΑ ΤΑ ΠΩ

ΓΙΩΡΓΟΣ ΝΤΑΛΑΡΑΣ

Οι δίσκοι που σηματοδοτούν την εποχή μας

Μ. ΘΕΟΔΩΡΑΚΗ - Κ. ΤΡΙΠΟΛΙΤΗ
ΕΠΙΒΑΤΗΣ
με την ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ ΖΟΡΜΠΑΛΑ

ΣΤ. ΚΡΑΟΥΝΑΚΗ - Κ. ΤΡΙΠΟΛΙΤΗ
ΣΚΟΥΡΙΑΣΜΕΝΑ ΧΕΙΛΙΑ
ερμηνεύει η ΒΙΚΥ ΜΟΣΧΟΛΙΟΥ

ΓΙΩΡΓΟΥ ΧΑΤΖΗΝΑΣΙΟΥ
ΠΙΣΩ ΑΠ' ΤΗ ΒΙΤΡΙΝΑ
με τον ΓΙΑΝΝΗ ΚΟΥΤΡΑ

Δ. ΜΟΥΤΣΗ - Κ. ΤΡΙΠΟΛΙΤΗ
ΦΡΑΓΜΑ
Σ. ΜΠΕΛΛΟΥ - Δ. ΜΟΥΤΣΗΣ
και Λ. ΚΗΛΗΔΟΝΗΣ - ΑΛΚ. ΠΡΩΤΟΥΨΑΛΤΗ

ΑΡΛΕΤΑ
ΕΝΑ ΚΑΠΕΛΟ ΜΕ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΓΕΡΜΑΝΟΣ
ΤΑ ΜΠΑΡΑΚΙΑ
μια παραγωγή του ΔΙΟΝΥΣΗ ΣΑΒΒΟΠΟΥΛΟΥ

ΝΙΚΟΥ ΚΑΛΛΙΤΣΗ
ΑΠΟΠΕΙΡΑ
με την ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΜΑΝΟΥ

Λ. ΠΛΑΤΩΝΟΣ - Μ. ΚΡΙΕΖΗ
ΣΑΜΠΟΤΑΖ
ΣΑΒΙΝΑ ΓΙΑΝΝΑΤΟΥ
ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΛΑΜΙΔΑΣ

ΗΛΙΑ ΑΝΔΡΙΟΠΟΥΛΟΥ
ΠΕΡΙΠΛΑΝΗΣΗ
οι μεγάλες επιτυχίες του ΗΛ. ΑΝΔΡΙΟΠΟΥΛΟΥ
με την Χορωδία Κακίτση.

και:
ένα σημαντικό έργο
ΣΤΑΜΑΤΗ ΣΠΑΝΟΥΔΑΚΗ
ΚΥΡΙΕ ΤΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ
ένα λαϊκό ορατόριο
με τον Γ. ΚΟΥΤΡΑ και την Ε. ΒΙΤΑΛΗ

η μεγάλη φετεινή επιτυχία
ΓΛΥΚΕΡΙΑ
ΣΜΥΡΝΕ·Ι·ΚΑ

ΟΠΙΣΘΟΔΡΟΜΙΚΗ
ΚΟΜΠΑΝΙΑ
μια παραγωγή του ΔΙΟΝΥΣΗ
ΣΑΒΒΟΠΟΥΛΟΥ

Η ΓΙΩΤΑ ΒΕΗ
στα δημοτικά της

LYRA

ΝΤΕΦΙ

**ΜΗΝΙΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΓΙΑ ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ**

ΔΗΜΑΚΗ 3 ΛΥΚΑΒΗΤΤΟΣ
ΤΗΛ. 6449.105
ΣΥΝΤΑΞΗ ΤΗΛ. 8643.852

ΕΚΔΟΤΕΣ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΜΠΑΣΙΠΑΓΛΗΣ
ΣΩΤΗΡΗΣ ΝΙΚΟΛΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ
ΣΤΕΛΙΟΣ ΕΛΛΗΝΙΑΔΗΣ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ

ΑΚΗΣ ΠΑΝΟΥ
ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ
ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ
ΔΗΜΗΤΡΗΣ Θ. ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ
ΝΙΚΟΣ ΞΥΔΑΚΗΣ
ΣΤΕΛΙΟΣ ΕΛΛΗΝΙΑΔΗΣ
ΤΑΣΟΣ ΦΑΛΗΡΕΑΣ

ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΤΖΩΡΤΖΗΣ
ΘΟΔΩΡΗΣ ΜΑΝΙΚΑΣ
ΛΑΚΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ
ΠΕΡΙΚΛΗΣ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ
ΣΑΚΗΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
ΣΤΕΛΙΟΣ ΚΟΥΛΟΓΛΟΥ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΒΑΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΟΜΟΙΡΑΣ
ΑΚΗΣ ΛΑΔΙΚΟΣ

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ
Εθνάρχου Μακαρίου 30

ΝΟΜΙΚΗ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΒΑΣΩ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ

ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ
ΓΙΑΝΝΗΣ ΡΗΓΑΣ

ΓΡΑΦΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ

**ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ**
ΔΗΜΗΤΡΗΣ Θ. ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ

ΦΩΤΟΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑ

ΙΔΕΟΓΡΑΜΜΑ
ΣΟΥΛΙΟΥ 10
ΕΚΤΥΠΩΣΗ
Grapha TAMI
ΚΑΡΑΟΛΗ 21
ΝΕΑ ΧΑΛΚΗΔΩΝΑ
ΤΗΛ. 2513.308

ΤΕΥΧΟΣ 1

1982

ΤΙΜΗ 100 ΔΡΧ.

Για αναδημοσίευση κειμένων-σχεδίων
και φωτογραφιών από το ΝΤΕΦΙ
απαιτείται άδεια από τον εκδότη.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΛΥΣΗ ΑΝΑΓΚΗΣ	1
ΣΧΟΛΙΑ	4-12
Ο ΚΑΖΑΝΤΖΙΔΗΣ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΑΛΛΟΣ	14-16
Η ΜΟΥΣΙΚΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ	17-21
ΧΑΡΙΣΤΙΚΗ ΒΟΛΗ	22-23
ΛΑ·Ι·ΚΑ ΝΥΧΤΕΡΙΝΑ ΚΕΝΤΡΑ	24-27
Ο ΕΥΡΩΕΛΑΦΡΟΣ ΑΝΕΜΟΣ ΣΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ	28-32
ΕΝΑ ΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ Δ. ΣΑΒΒΟΠΟΥΛΟΥ ΣΤΟ ΝΤΕΦΙ	33
ΜΠΟΥΖΟΥΚΙ Η ΤΕΤΡΑΦΩΝΟ; ΙΔΟΥ Η ΑΠΟΡΙΑ	34-36
ΟΙ ΠΡΩΤΟΙ ΕΙΣΙΝ ΕΣΧΑΤΟΙ	37-38
ΚΑΤΙ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΡΟΠΟ ΕΝΟΣ ΜΟΥΣΙΚΟΥ	39
Ο ΠΑΡΑΜΕΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΡΟΚ ΣΤΗΝ ΑΜΕΡΙΚΗ	40-45
Η ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΜΟΥΣΙΚΗ ΣΗΜΕΡΑ (συνέντευξη)	46-48
ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΛΟΓΟΚΡΙΣΙΑΣ	49-53
ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ	54-55
ΣΤΙΧΟΙ ΚΑΙ ΝΟΤΕΣ	56-57
ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΙΣΚΟΓΡΑΦΙΑ	58-59
ΔΙΣΚΟΚΡΙΤΙΚΗ	60-66
ΤΖΑΚ ΚΕΡΟΥΑΚ 1922-1969	67-72

Συνδρομές:

Εσωτερικού για ένα χρόνο 1.200 δρχ.
Για έξη μήνες 600 δρχ.
Επιχειρήσεις 2.500 δρχ.
Σπουδαστές Ωδείων 900 δρχ.

Εμβάσματα - Επιταγές:

Γιάννης Διαμαντόπουλος
Εθνάρχου Μακαρίου 30
Λυκόβρυση

Η φωτογραφία από τη ΖΙΤΣΑ στο εξώφυλλο είναι του Σ.ΕΛΛΗΝΙΑΔΗ.

Οι μουσικοί είναι οι:

Μάνθος Σταυρόπουλος (ντέφι), Φώτης Αθανασιάδης (κλαρίνο),
Βασίλης Αθανασιάδης (λαουτο-κιθάρα), Αχιλλέας Δήμου (βιολί)

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΗΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΠΑΤΗΣ
ΠΕΙΡΑΙΩΤΙΚΗ ΡΕΜΠΕΤΙΚΗ ΚΟΜΠΑΝΙΑ
(ACBA)

ΑΥΘΕΝΤΙΚΑ ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΑ
(ACBA)

ΑΚΗΣ ΠΑΝΟΥ
ΤΟ ΜΕΤΡΟ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ
(ΑΦΟΙ ΦΑΛΗΡΕΑ)

ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΠΑΠΑΖΟΓΛΟΥ
ΤΟ ΣΜΥΡΝΕΪΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ
ΜΕΤΑ ΤΟ 1922.
(ΑΦΟΙ ΦΑΛΗΡΕΑ - ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΗΣ
ΤΩΝ ΡΕΜΠΕΤΙΚΩΝ ΤΡΑΓΟΥΔΙΩΝ)

ΑΡΓΥΡΗΣ ΜΠΑΚΙΡΤΖΗΣ
ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΙ ΚΟΛΥΜΒΗΤΕΣ

SPHINX - SPHINX
(ACBA)

SPHINX
ΕΠΤΑ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ
(ACBA)

ΣΑΚΗΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
ΠΙΑΝΟΕΠΑΦΕΣ
(ΑΥΤΟΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ)

ΦΛΩΡΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ
ΝΖΡΡΡΤ
(ΑΥΤΟΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ)

Σ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ - Φ. ΦΛΩΡΙΔΗΣ
ΑΥΤΟΣΧΕΔΙΑΖΟΝΤΑΣ ΣΤΟΥ ΜΠΑΡΑΚΟΥ
(ΑΥΤΟΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ)

POP ELEVEN

ΠΙΝΔΑΡΟΥ 38 και ΤΣΑΚΑΛΩΦ
3601729 - 3630868

Μπουζουκι η Τετραφωνο; Ίδου η απορία

του Άκη Πάνου

Η σύγχυση που υπάρχει στο χώρο του λεγόμενου «ελληνικού τραγουδιού» είναι πολύ μεγάλη.

Τα αίτια της (συμπτωματικά ή κατασκευασμένα) πολλά και γνωστά. Χρησιμότητά της: Η εξυπηρέτηση της εμποροβιοποριστικοϊδεολογικής σκοπιμότητάς.

Χρόνια τώρα πρόσωπα και οργανισμοί (ιδιωτικοί και δημόσιοι) αγωνίζονται να μας «μορφώσουν» το αισθητήριο και δια της μεθόδου:

Λέγε-λέγε το κοπέλι
κάνει την κυρά και θέλει

φτάσανε να πείσουν περίτεχνα τους πολλούς πως:

Σημερινό Ελληνικό τραγούδι, σε ότι αφορά τη μουσική, είναι το «ευρωβυζάντιο», υποχρεωτικά και αναντίρρητα,

και σε ότι αφορά το μέρος του λόγου: οι Νομπελίστες γενικώς,

ο Βιτσέντσος Κορνάρος,

ο Νερούδα,

ο Χικμέτ,

ο Λόπε ντε Βέγκα,

ο Λόρκα

ή κάποιος άλλος μεγάλος «Έλληνας ποιητής»!

Το όνομα του «μεταφραστή» καλύπτει στα αυτιά του ακροατή τον «δημιουργό» ως προς την «ιθαγένεια».

Πολλές φορές, και ως προς την «κυριότητα».

(Άλλως τε εδώ που τα λέμε, το τραγούδι δεν είναι ποδόσφαιρο για να πεις πως απαγορεύεται να παίξουν πάνω από δυο-τρεις ξένοι παίχτες στην ομάδα).

Έτσι, το σκόπιμο «δημιουργικό» αλαλούμ, προσφέρει το «πληροφοριακό» αλαλούμ. Αυτό με τη σειρά του το «κριτικό» αλαλούμ, που αποφέρει ένα «συμπερασματικό» αλαλούμ, που έχει σχέση με την πραγματικότητα όση «το πράσινο λεωφορείο με τα μπατζάρια σκορδαλέα».

Είναι τέτοια και τόση η οργανωτικοκοινωνική δύναμη των «αλαλουμιτζιδων», που μόνο μιά «υδρογόνου» μπορεί να μας γλυτώσει, τόσο απ' αυτούς, όσο και από τον εαυτό μας που «παθητικά» τους παρακολουθεί απλώς.

Το θέμα είναι πολυδιάστατο. Η εικόνα του δεν μπορεί να «παρθεί» συνοπτικά, ούτε να «δοθεί» συνοπτικά.

Γεννήθηκα και μεγάλωσα σ' ένα σπίτι που τραγουδούσε πάντα. Το τραγούδι δεν μούλειψε ποτέ από το στόμα, και το όργανο απ' τα χέρια.

Χωρίς ψωμί περάσαμε πολλές μέρες. Χωρίς τραγούδι, καμμιά.

Μάλιστα όταν δεν είχαμε να φάμε, τραγουδούσαμε περισσότερο για να ξεγελάμε ίσως την πείνα μας.

«στα μπιζέλια μιλιούνια
κατοικούνε τα μαμούνια»

ή

«μη μου κάνεις κόλπα που τα ξέρω
άλλη παλαμίδα δεν θα φέρω»

Τραγούδια του κατοχικού βαριετέ και της κοιλιάς μας σε μια εποχή «αυτοσχέδια» καί «ρευστή».

Φυλακισμένοι στις γειτονιές μας, με λίγα ενδιαφέροντα, ή μάλλον μόνο ένα: Να επιζήσουμε.

Και χρόνος «δικός μας» πολύς, που σε ανάγκαζε να μελετάς λεπτομέρειες, και να μη βιάζεσαι.

Σήμερα, ο «κουλτουρικός πληθωρισμός» και η υπεραπασχόληση των «εγκεφάλων», που φτάνει μέχρι «ξεζούμισμα», δεν αφήνει χρόνο για «λεπτομέρειες εξετάσεις».

Φοβερό, αν δεχτεί κανείς πως η κάθε μορφής βία, έχει σαν ρίζα την απεχθή βία της συλλογιστικής.

Οι γνώσεις των ατόμων που παρουσιάζονται σαν «εξπέρ» σε κάποιο θέμα σπάνια είναι «ειδικές». Βασανισμένες δηλαδή.

Συνήθως είναι γνώσεις «εγκυκλοπαιδικές», ή αν προτιμάτε «παιδικές εν κύκλω». Αφορμή γι' αυτό το σχόλιο, η εκπομπή «ΝΑ Η ΕΥΚΑΙΡΙΑ».

Ένας πολύ καλός μουσικός παίζει με δεξιοτεχνία ένα κλασσικό κομμάτι.

Ακολουθεί συζήτηση μεταξύ «διαγωνιζομένου» και «ειδικών».

— Πως μάθατε τόσο ωραίο «μπουζούκι»;

— Το «μπουζούκι» μπορεί να παίξει ο,τιδήποτε!

— Προσπαθώ και γω να «ανεβάσω» όσο μπορώ το «μπουζούκι»....

Πολλοί μουσικοί, στην κατοχή, αντιγράφοντας ξένα πρότυπα είχαν σκαρώσει διάφορα «περίεργα» όργανα.

— Το έριβαν,

— Κιθάρα με οκτώ κλειδιά και διπλές τις «ψηλές» χορδές.

— Ηχείο κιθάρας με... δύο παράλληλα χέρια, ένα μπουζουκιού ένα κιθάρας. Είχαμε ένα τέτοιο όργανο σπίτι τότε. Το λέγαμε «κιθαρομπούζουκο». Τα όργανα αυτά πέρασαν απ' τα χέρια μας «συμπτωματικά» ελλείψει άλλου οργάνου, και μετά την «απελευθέρωση» χάθηκαν σιγά-σιγά.

Η μεταπολεμική κοινωνική «ανακατάταξη» είχε

κάνει το μπουζούκι μόδα.

Χθесινά μπατήρια, «παράγοντες» της οικονομικής ζωής.

Χθесиноί «άρχοντες», γονατισμένα ρεζίλια των σκυλιών.

Αναπόφευκτος ταξικός συγχρωτισμός.

Οι «νεόπλουτοι» άρχοντες ψωφάγανε για την ετικέττα του «σερ».

Οι «χρεωκοπημένοι» άρχοντες ψωφάγανε για τα «ψιλιά» του νεόπλουτου.

Οι «νεόπλουτοι» μπουκαραν στα σαλόνια τροπαιούχοι. Τσίφτης είσαι πινάλα.

Οι «χρεωκοπημένοι» υποχρεώθηκαν να υποκλιθούν.

— Η επίσκεψις σας κύριε μαυραγορήτα μας, μάς τιμά μεγάλως.

Οι νεόπλουτοι κουβάλησαν και τη «γλώσσα», το «τραγούδι», το «όργανό» τους.

— Βάρα ρε Μήτσο το Μεμέτη να φέρει τη βόλτα του ο κόμης λιγούρας, να πούμε, και τσάκω και δύο φούχτες «οχρές», λόγω που: Τι να το κάνουμε τόσο χρήμα;

Οι χρεωκοπημένοι «αναγκάστηκαν» να υποταχτούν «αξιοπρεπώς».

Να μιλήσουν αυτή τη γλώσσα:

— Σας παρακαλώ! Είμεθα μεν της ανωτέρας διανοήσεως ουχί όμως και... μπάμιες περί τα πονηρά και το φόνο, να πούμε!

Να τραγουδίσουν αυτό το τραγούδι:

— Εισήλθον μάγκες εις τιναν τεκέν
δια να καπνίσωσιν αργιλέν...

Να «υιοθετήσουν» αυτό το όργανο.

— Πασιγνωστος ελαιογραφία η απεικονίζουσα Βελεστινλήν τον Ρήγα (τον επονομαζόμενον Φερραϊον) κρατούντα «εμβουζούκιον» ανά χήρας, όργανον σαφώς συγγενές μετά της αρχαίας «πανδουρίδος», πατρικής ημών κληρονομιάς προϊόν...

Έτσι η «αριστοκρατία» έμαθε να τέρπεται με το «μπουζούκι» καταπνίγοντας την «αποστροφή» της.

Και το «μπουζούκι» έμαθε να τέρπει την «αριστοκρατία» «καταπνίγοντας την αηδία του».

Στό «βάθος», ή βασικά (που λένε οι Κατίνες και οι Κουλτουρίζοντες) το μπουζούκι ήταν σύμβολο νίκης

γι' αυτούς που πριν λίγο δεν είχαν τίποτα και τώρα είχαν τα πάντα.

Και για τους «υποταγμένους αριστοκράτες», το όργανο που απέδιδε τη μουσική των «φίλων βαρβάρων».

Η «όψη» του «μπουζουκιού» μέτραγε τώρα περισσότερο από τον ήχο του.

Πολλοί λίγοι είχαν διακρίνει τα ηχητικά, αρμονικά, και άλλα «ιδιαιτερα χαρακτηριστικά» αυτού του οργάνου, λιγότεροι τα αξιολόγησαν σωστά, κι ακόμα λιγότεροι τα σεβάστηκαν.

Κάποτε υπήρξε ένας μεγάλος πολυσύνθετος αμφιδέξιος καλλιτέχνης.

Ο Μανώλης Χιώτης.

Έπαιζε «κυρίως» κιθάρα και μπουζούκι.

Κάποτε υπήρξε ένας μεγάλος «εκτελεστής μουσικός».

Ο Δημήτρης Στεργίου γνωστός σαν «Μπέμπης».

Έπαιζε κιθάρα και μπουζούκι.

Κάποτε αυτοί οι δυο συναντήθηκαν.

Πιτσιρίκος εγώ τότε.

Πίγκαλς - Χιώτης - Μπέμπης - Μπίνης - Σπαγγαδώρος - Λεμονόπουλος.

Η αλήθεια είναι πώς ο Μπέμπης τον «φιλοταντιζε» το Χιώτη.

Έπιανε ο Χιώτης Μπουζούκι; Έπιανε κι ο Μπέμπης Μπουζούκι και του κόλαγε!

Άφηνε το μπουζούκι ο Χιώτης κι έπιανε κιθάρα.

Έπιανε κι ο Μπέμπης κιθάρα και.. νάχεις αυτιά να ακούς!!

Ο Μπέμπης σαν άνθρωπος, ήταν απλός, αδιάφορος σχεδόν για ό,τι δεν είχε απόλυτη σχέση με το όργανό του.

Τον έφαγε το αλκοόλ.

Ο Χιώτης ήταν πολυμήχανος, δραστήριος, μόνος του έμαθε να γράφει και να διαβάζει νότες και γράμματα.

Πήγε από καρδιά.

Ο Χιώτης ήταν απ' τους πιο φιλόδοξους καλλιτέχνες που πέρασαν. Ήθελε να είναι πάνω απ' όσους παίζανε «μπουζούκι» και όχι μόνο αυτό. Ήθελε ΧΩΡΙΣ ΝΑ ΑΦΗΣΕΙ ΤΟ ΜΠΟΥΖΟΥΚΙ, να έχει ένα όργανο πιο ΠΛΟΥΣΙΟ (αρμονικά) αλλά και πιο ΕΥΚΟΛΟΠΑΙΧΤΟ.

Ο Μανώλης Χιώτης με το τετράφωνο (Φωτ. αρχείου, «ΝΤΕΦΙ»)

Ο Χιώτης σε πολλά σημεία του τραγουδιού συνήθιζε να ακομπανιάρει, κι όταν έπαιζε «μπουζούκι» η κιθάρα πάντα του έλειπε.

Σαν μπουζουξής πάλι, χωρίς να είναι «δεύτερος», δεν ήταν μετά την κατοχή ο «αδιαφιλονίκητος» πρώτος. Είχαν «φανεί», εκτός του Μπέμπη, και άλλοι «μεγάλοι» εκτελεστές. Ο Τσιμπίδης, ο Τατσόπουλος, ο Σταματίου (σπόρος) κ.ά

Ακόμη, υπήρχε ο Τσιτσάνης, που ενώ ήταν γνωστός κυρίως σαν συνθέτης, ήταν ίσως ο πιο «χαρακτηριστικός παίχτης» απ' όσους κράτησαν στα χέρια τους, αυτό το όργανο. Του Μάρκου το παίξιμο ήταν πρωτόγονο, ο Παπαϊωάννου ήταν η πιο σκληρή πένα, ο Τσιτσάνης ο πιο γλυκός, ο Χιώτης ο πιο γρήγορος.

Ζήτησε λοιπόν ο Χιώτης από τους αδελφούς Παναγή να του φτιάξουν ένα όργανο που νάχει «οπτική» σχέση με το «μπουζούκι» και αρμονική με την κιθάρα. Έτσι, γεννήθηκε το «τέρας» που γνωρίζουμε σαν:

«οχτάχορδο» - «τετράχορδο» - ή πιο σωστά ΤΕΤΡΑΦΩΝΟ.

ΤΙ ΚΟΙΝΟ ΚΑΙ ΠΟΙΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΕΧΟΥΝ ΤΑ ΔΥΟ ΟΡΓΑΝΑ

Το ΜΟΝΟ κοινό που έχει το ΤΕΤΡΑΦΩΝΟ με το ΜΠΟΥΖΟΥΚΙ, είναι το ηχείο.

Αυτό το ημιαχλαδοειδές καβούκι.

Κατά τα άλλα, έχουμε να κάνουμε με δύο διαφορετικά όργανα.

Το ΜΠΟΥΖΟΥΚΙ έχει τρία ζεύγη χορδές (πιο παλιά, δύο ζεύγη και μια τριάδα) και δύο φωνές. ΡΕ για το πάνω και το κάτω ζευγάρι και ΛΑ για το μεσαίο.

Το ΤΕΤΡΑΦΩΝΟ έχει τέσσερα ζεύγη χορδές, και τέσσερις φωνές. ΡΕ για το πρώτο, ΛΑ για το δεύτερο, ΦΑ για το τρίτο, και ΝΤΟ για το τέταρτο ζευγάρι.

Κρατώντας δηλαδή κάποιος ΤΕΤΡΑΦΩΝΟ, ΚΡΑΤΑΕΙ ΕΝΑ ΟΡΓΑΝΟ ΜΕ ΤΙΣ ΤΕΣΣΕΡΙΣ ΠΡΩΤΕΣ ΦΩΝΕΣ ΤΗΣ ΚΙΘΑΡΑΣ, ΚΟΥΡΔΙΣΜΕΝΟ ΕΝΑΝ ΤΟΝΟ ΧΑΜΗΛΟΤΕΡΑ ΑΠ' ΑΥΤΗΝ!

Σαν οργανοποιός, αλλά και σαν μουσικός μόνο διαφορές διακρίνω ανάμεσα στο ΜΠΟΥΖΟΥΚΙ και το ΤΕΤΡΑΦΩΝΟ.

Οι «εφικτές» αρμονίες του ΜΠΟΥΖΟΥΚΙΟΥ είναι ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΠΟΛΥΤΟΝΙΚΟΤΗΤΑΣ.

Οι «εφικτές» αρμονίες του ΤΕΤΡΑΦΩΝΟΥ είναι αρμονίες κιθάρας (κουτσές). Η κίνηση των δαχτύλων είναι «κάθετη» σε σχέση με το «χέρι» του οργάνου γι' αυτόν που παίζει ΤΕΤΡΑΦΩΝΟ.

Η κίνηση των δαχτύλων είναι «οριζόντια» σε σχέση με το χέρι του οργάνου γι' αυτόν που παίζει ΜΠΟΥΖΟΥΚΙ.

Παίζοντας το ίδιο κομμάτι δύο μουσικοί, που κρατούν ο ένας ΤΕΤΡΑΦΩΝΟ κι ο άλλος ΜΠΟΥΖΟΥΚΙ ΘΑ ΔΙΑΤΡΕΞΟΥΝ ΜΕ ΤΑ ΔΑΧΤΥΛΑ ΤΟΥΣ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΕΣ ΑΠΟΣΤΑΣΕΙΣ!

Οι αποστάσεις αυτές είναι ΜΙΚΡΟΤΕΡΕΣ γι' αυτόν που έπαιζε ΤΕΤΡΑΦΩΝΟ και ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ γι' αυτόν που έπαιζε ΜΠΟΥΖΟΥΚΙ.

Επίσης οι διάφορες συγχορδίες για να «πιαστούν» χρειάζονται μεγαλύτερο άνοιγμα δαχτύλων στο ΜΠΟΥΖΟΥΚΙ απ' ό,τι στο ΤΕΤΡΑΦΩΝΟ.

Μια ακόμη διαφορά των δύο οργάνων είναι το «μήκος» της κλίμακας. ΤΕΤΡΑΦΩΝΟ 33,5 εκατοστά, ΜΠΟΥΖΟΥΚΙ 35 εκατοστά.

Αντιλαμβάνεται λοιπόν κανείς χωρίς να χρειάζεται να είναι «ειδικός», ότι το ΤΕΤΡΑΦΩΝΟ προσφέρεται για ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΝΟΤΕΣ, ΣΕ ΜΙΚΡΟΤΕΡΟ ΧΡΟΝΟ, ΜΕ ΛΙΓΟΤΕΡΗ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ.

Πρέπει να πούμε ακόμη πως λόγω της διαφοράς του μήκους κλίμακας ο ήχος του ΤΕΤΡΑΦΩΝΟΥ είναι οξύτερος απ' τον ήχο του ΜΠΟΥΖΟΥΚΙΟΥ, σχεδόν «απρόσωπος» και εύκολα ΑΦΟΜΟΙΩΣΙΜΟΣ με τον ήχο των άλλων οργάνων της ορχήστρας, κάτι που «βολεύει» πολλούς και πολλαπλά!

Συμπερασματικά μπορούμε να πούμε:

— ΤΟ ΤΕΤΡΑΦΩΝΟ ΕΙΝΑΙ ΕΝΑ ΟΡΓΑΝΟ ΠΟΥ ΥΠΟΔΥΕΤΑΙ ΤΟ ΜΠΟΥΖΟΥΚΙ ΧΩΡΙΣ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΜΠΟΥΖΟΥΚΙ
ή ΜΙΑ ΚΙΘΑΡΑ ΚΟΥΤΣΗ ΜΕ ΞΕΝΟ ΗΧΕΙΟ!

— Αυτοί που εξακολουθούν να παίζουν ΜΠΟΥΖΟΥΚΙ είναι τουλάχιστον «άστοχο» (αν δεν είναι ΣΚΟΠΙΜΟ) να συγκρίνονται μ' αυτούς που παίζουν ΤΕΤΡΑΦΩΝΟ κι αυτό, γιατί το ΤΕΤΡΑΦΩΝΟ είναι ένα όργανο «προσιτό» σε όποιον παίζει κιθάρα ενώ το ΜΠΟΥΖΟΥΚΙ απαιτεί ΤΣΑΓΑΝΟ άλλου είδους!

Έτσι οι ΕΙΔΙΚΟΙ, πριν πούνε:

«ΤΙ ΩΡΑΙΑ ΜΑΣ ΤΟ ΠΑΙΞΑΤΕ ΜΕ ΤΟ ΜΠΟΥΖΟΥΚΙ ΣΑΣ», ας μάθουν να ξεχωρίζουν τα όργανα!

Ας πάρουν μια ΤΕΤΡΑΦΩΝΗ ΜΠΟΥΖΟΥΚΟΜΟΡΦΗ ΚΟΥΤΣΗ ΚΙΘΑΡΑ κι ας την παραβάλλουν με ένα ΜΠΟΥΖΟΥΚΙ.

ΤΕΤΡΑΦΩΝΟ είναι αυτό που κρατούσε ο μουσικός που του έλεγαν «τι ωραία μας το παίξατε με το ΜΠΟΥΖΟΥΚΙ σας» και ένα πλήθος άλλοι.

ΜΠΟΥΖΟΥΚΙ είναι αυτό που παίζουν ο Βασίλης Τσιτσάνης, ο Κώστας Παπαδόπουλος, ο Σπύρος Λιώσης, ο Λάκης Καρνέζης, ο Νίκος Καρανικόλας, ο Στέλιος Βαμβακάρης, τα παιδιά που παίζουν στη ρεμπέτικη και την οπισθοδρομική κομπανία και μερικοί ακόμα που μου διαφεύγουν αυτή τη στιγμή ή που δεν έτυχε να γνωρίζω.

Λυπάμαι αφάνταστα που δεν έχω έναν πλήρη κατάλογο εκείνων που παίζουν ΜΠΟΥΖΟΥΚΙ, για να τους αναφέρω όλους.

Θα προσπαθήσω όμως να ανακαλύψω όσους μπορώ.

Θα κάνω έναν κατάλογο με τα ονόματά τους, κι από «κάτω» θα γράψω:

ΟΙ ΣΗΜΑΙΟΦΟΡΟΙ ΤΟΥ ΜΠΟΥΖΟΥΚΙΟΥ

Έπειτα θα κάνω άλλον έναν κατάλογο με τα ονόματα των «αλαλουμιτζίδων ειδικών» κι από «πάνω» θα γράψω...

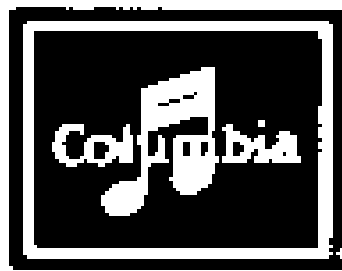
Τίποτα δεν θα γράψω

Τι άραγε θάβρισκε να γράψει κανείς γι' αυτούς εκτός απ' τ' όνομά τους;

ΛΑΚΗΣ
ΧΑΛΚΙΑΣ

**ΛΑΚΗΣ ΧΑΛΚΙΑΣ
ΤΑ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΑ ΜΑΣ
ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ**

Ο ΔΙΣΚΟΣ ΤΩΝ ΧΑΛΚΙΑΔΩΝ

ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΕΩΣ

ΠΕΤΡΟΥ ΡΑΛΛΗ ΚΑΙ ΚΗΦΙΣΟΥ
ΤΗΛ: 3461266 - 3471689

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ:

Λ. ΞΑΝΘΑΚΗΣ